

کوتاه از جامعه

میزان بروز سل در ایران

۱۳در ۱۰۰هزار نفر

مehشید ناصحی، رئیس اداره کنترل سل و جذام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: بر اساس آخرین تخمین‌های سازمان جهانی بهداشت، میزان بروز سل در ایران ۱۳در هر یکصد هزار نفر است. وی ادامه داد، سال ۹۹ در ایران میزان بروز گزارش شده سل ۶/۷ مورد در یکصد هزار نفر جمعیت بوده‌است. ناصحی افزود، از تعداد ۵۶۶۶ مورد مبتلا به سل گزارش‌شده کشور در سال گذشته ۴۵درصد موارد را زنان بیمار و ۱۸درصد را بیماران غیر ایرانی تشکیل می‌دهند و بیشترین میزان بروز سل مربوط به‌گروه سنی ۶۵سال به بالا بوده‌است. رئیس اداره کنترل سل و جذام وزارت بهداشت ادامه داد: مهم‌ترین اهداف جهانی تعیین‌شده، دستیابی به کاهش ۸۰درصدی میزان بروز سل و کاهش ۹۰درصدی میزان مرگ و میر ناشی از سل تا سال ۲۰۳۰ (نسبت به سال ۲۰۱۵) و نهایتا حذف سل تا سال ۲۰۵۰ میلادی است. / وزارت بهداشت

پیش‌بینی ۳۰۰میلیارد تومان اعتبار برای وام‌های دانشجویی

ناصر مطیعی، رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: برای نیمسال اول تحصیلی حدود ۳۰۰میلیارد تومان اعتبار برای وام‌های دانشجویی پیش‌بینی شده که نسبت به سال تحصیلی قبل ۳۰درصد افزایش دارد و ترکیب وام‌های دانشجویی در سال تحصیلی جدید تغییری نخواهد‌داشت. وی افزود: با توجه به آغاز سال تحصیلی و پایداری شرایط شیوع ویروس کرونا، همانند سه ترم گذشته همه دانشجویان به جز آتهایی که پایان‌نامه یا رساله دارند، باید به شیوه مجازی سرکلاس درس حاضر شوند. / وزارت علوم

جای خالی پزشک متخصص در سیستان و بلوچستان

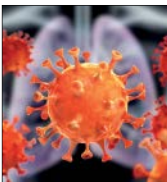
اسماعیل حسین‌زهی، نماینده مردم خاش در مجلس گفت: بیش از ۳۰درصد بیمارستان‌های سیستان وبلوچستان فاقد پزشک متخصص هستند. به گفته وی بیشتر شهرهای کوچک این استان فاقد بیمارستان هستند و مناطق دارای بیمارستان هم، پزشک عمومی و متخصص ندارند. حسین زهی ادامه داد: راهکار کوتاه‌مدت این مشکل تخصیص متناسب سهمیه پزشک از مرکز کشور به استان است. همچنین راه‌حل بلندمدت آن هم این است دانشجویانی که از خود منطقه در رشته پزشکی پذیرفته می‌شوند، بعد از پایان تحصیلات تعهد انجام خدمت در همان منطقه را داشته باشند. / فارس

واکسن کرونا تأثیری بر ژنتیک کودکان ندارد

سیروس زینلی، رئیس انجمن بیوتکنولوژی ایران با بیان این‌که حتی در مسائل درمانی فقط می‌توان تا حدود بسیار کمی در آزمایشگاه ژنتیک را تغییر داد، گفت: تزریق واکسن نمی‌تواند تغییری روی ژن‌ها ایجاد کند و مشکلی از لحاظ ایجاد بیماری‌های مرتبط با ژن‌ها به وجود نمی‌آورد. وی افزود: تزریق واکسن کرونا برای کودکان نه تنها هیچ مشکلی ندارد بلکه ضروری و اجتناب‌ناپذیر است و نباید به شیاعه‌های بی‌اساس توجه کرد. / ایرنا

واگذاری نحوه پذیرش حضوری دانشجویان به دانشگاه‌ها

محرم‌رضا آهنگیان، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم گفت: نحوه پذیرش دانشجویان از آآن‌ها به دانشگاه‌ها واگذار شده‌است و با توجه به زیرساخت‌های دانشگاهی نمی‌توان برای همه یک نسخه واحد پیچید. وی ادامه داد: برای بازگشایی حضوری دانشگاه‌ها باید واکسیناسیون ۱۰۰درصدی انجام و زیرساخت‌های دانشگاه‌ها آماده باشد. در حال حاضر دانشگاه‌ها به تدریج در حال آماده‌سازی زیرساخت‌های لازم برای پذیرش دانشجویان هستند. /مهر

۷ شهر کشور در وضعیت قرمز

براساس اعلام وزارت بهداشت هفت شهر کشور در وضعیت قرمز، ۱۰۸شهر در وضعیت نارنجی، ۲۴۸شهر در وضعیت زرد و ۸۵شهر در وضعیت آبی قرار دارند. وزارت بهداشت درباره آمار واکسیناسیون نیز اعلام کرد: تا روز گذشته ۴۷میلیون و ۷۱۳هزار و ۲۵۸نفر دوز اول واکسن کرونا و ۲۲میلیون و ۸۱۶هزار و ۵۳۶نفر نیز دوز دوم را تزریق کرده‌اند. بر این اساس مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور به ۷۰میلیون و ۵۲۹هزار و ۷۹۴دوز رسیده‌است. / وزارت بهداشت

زندگ تفریحی برای کرونا

همه مدارس از نیمه آبان بازگشایی می‌شوند، اما آیا زیرساخت‌ها، دانش‌آموزان، اولیای مدارس و والدین برای این اتفاق آماده هستند؟

بی‌اغراق در کنار سلامت، مهم‌ترین چالش دوران فراگیری کرونا موضوع آموزش است. از همان ابتدای فراگیری تا به امروز کارشناسان حوزه آموزش و البته مسوولان نظام بهداشت، در پی یافتن راهکاری هستند تا آسیب‌های دوری دانش‌آموزان از درس و مشق را جبران کنند. طی دو سال گذشته بارها مسوولان وزارت آموزش و پرورش از آسیب‌های غیرقابل جبران دوری دانش‌آموزان از آموزش حرف زده‌اند و دولت پاره‌ها تاکید کرده به دنبال راهی برای بازگشایی مدارس است. امسال اما هم تاکید ابراهیم رئیسی پر بازگشایی مدارس و هم تشدید روند واکسیناسیون عمومی و کاهش موج‌های پی در پی کرونا، باعث شد تا بازگشایی مدارس از نیمه آبان امسال آغاز شود. در فاصله رسیدن به ۱۵ آبان هم بسیاری از مدارس قرار است به صورت تدریجی آغاز به کار کنند. دیروز سخنگوی وزارت آموزش و پرورش اعلام کرد ۸۵درصد معلمان و حدود ۶۰درصد از دانش‌آموزان ۱۲ تا ۱۸ سال واکسینه شده‌اند. علیرضا کمرئی گفت: «انتظار می‌رود از نیمه دوم آبان‌ماه با توجه به شرایطی که در کشور حاکم خواهد شد طی هماهنگی با وزارت بهداشت، امر بازگشایی حضوری مدارس با فراگیری بیشتری ادامه یابد.» به‌گواه آمارهای منتشرشده توسط وزارت آموزش و پرورش، در کشور حدود ۵۰هزار مدرسه از اول مهر بازگشایی شده است. این آمار نشان می‌دهد که هنوز حجم قابل توجهی از مدارس ایران در تعطیلی به‌سرمی‌برند، هر چند روند آموزش مجازی همچنان برقرار است، اما حداقل تجربه دو سال گذشته نشان داده پیامدهای منفی این شیوه تا سال‌ها ادامه خواهد داشت. فقط در یک نمونه آماری از تأثیرات این روند، باید به ۲۰۰۰ مردودی مقطع ابتدایی استان یزد اشاره کنیم که به نقل از مدیرکل آموزش و پرورش این استان، آماری نگران‌کننده توصیف شده است. افزایش چشمگیر ترك تحصیل، افت محسوس کیفیت آموزش، ترس از مدرسه و فرار از یادگیری هم از جمله تأثیراتی است که نشانه‌های آن تا به امروز آشکار شده است. در کنار همه این موضوعات، اما همچنان تاکید خانواده‌ها و البته مسوولان، بر حفظ سلامت دانش‌آموزان بوده است. هرچند هر دو دسته مخالف دوگانه‌سازی سلامت دانش‌آموزان و بازگشایی مدارس هستند و همه باور دارند که باید هرچه زودتر آموزش حضوری به سیاق گذشته ادامه یابد. اما سوال این است که حتی با شرایط مناسب روند واکسیناسیون، بازگشایی مدارس باید چگونه باشد؟ آن هم وقتی که می‌دانیم هنوز بسیاری از مدارس ایران از شرایط بهداشتی مناسبی برخوردار نیستند و زیرساخت‌های لازم برای رعایت پروتکل‌های معمول را ندارند.

کدام دانش‌آموزان تاکنون به مدرسه رفته‌اند؟

نزدیک به يك ماه از آغاز سال تحصیلی تازه می‌گذرد. پیش از آغاز سال تحصیلی، سیاست دولت سیزدهم حرکت به سوی بازگشایی مدارس بوده است. شیوه اجرای این سیاست هم مشخص و معلوم بوده است. در مرحله اول سه گروه مجاز به حضور در مدارس به صورت حضوری بوده‌اند. گروه اول دانش‌آموزان مدارس روستایی و عشایری که به دلیل تراکم کم، جزو این گروه قرار گرفته‌اند. با ذکر این‌که در حال حاضر حدود ۳/۵ میلیون نفر در مدارس روستایی و عشایری مشغول به تحصیل هستند. این دانش‌آموزان هم البته در دو گروه اولویت‌بندی شدند: در نیمه اول مهر همه مدارس دارای کلاس‌های ۱۵ نفره مشمول بازگشایی شدند و در نیمه دوم مهر مدارس روستایی و عشایری با جمعیت حدود ۳۰ دانش‌آموز مجاز به بازگشایی، با رعایت پروتکل‌های بهداشتی بودند که البته این اتفاق هم افتاده است. گروه دیگر دانش‌آموزان مجاز به حضور در مدرسه

حرکت کرونا به سمت دانش‌آموزان

با تشدید روند واکسیناسیون و اضافه شدن جمعیت بیشتری به افراد واکسینه‌شده در جامعه آیا می‌توان مدارس کشور را بازگشایی کرد؟ یا گفته سخنگوی آموزش و پرورش ۶۰ درصد دانش‌آموزان واکسینه شده‌اند. هر چند هنوز مشخص نیست مراد از واکسینه شدن آنها تزریق هر دو دوز واکسن بوده یا با تزریق يك دوز، این آمار استخراج شده است. اما با فرض واکسینه شدن ۶۰ درصدی دانش‌آموزان و ۸۵ درصدی معلمان، آیا تضمینی برای مبتلا نشدن دانش‌آموزان با بازگشایی مدارس از نیمه آبان وجود دارد؟ علیرضا ناجی، ویروس‌شناس و رئیس مرکز تحقیقات ویروس‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی معتقد است دو سال برای شناخت ماهیت ویروس کرونا زمان بسیار کوتاهی است و به طور قطع نمی‌توان رفتار این ویروس را پیش‌بینی کرد. بنابراین نباید در سایه امنیت واکسن ماند و رعایت پروتکل‌های معمول را نادیده گرفت. او به جام جم می‌گوید: «دانش‌آموزان با توجه به گروه سنی‌شان می‌توانند ناقل ویروس باشند. در عین حال، با

فعالیت مهدهای کودک در شهرهای زرد و نارنجی

علیرضا حاجیان‌زاده، رئیس سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک گفت: براساس اعلام ستادملی مقابله با کرونا، مهدهای کودک در شهرهای زرد یا نارنجی می‌توانند فعالیت داشته باشند. به گفته وی مهدهای کودک در گروه دوم تقسیم‌بندی مشاغل قرار دارند. حاجیان‌زاده ادامه داد: پروتکل‌های بهداشتی به شکل عمومی برای همه مکان‌ها وجود دارد که در مهدهای کودک هم باید رعایت شود اما به‌طور خاص ممنوعیت توزیع ناهار برای کودکان وجود دارد. / ایرنا

سبک زندگی‌ها تغییر کند

مدتی است که در گزارش‌های وزارت بهداشت و درمان، خبری از آمارهای بیش از ۵۰۰ قربانی نیست، در گزارش‌ها بیشتر خبر ورود محموله‌های واکسن و تشویق افراد به تزریق واکسن دیده می‌شود. اما نکته مهم این است که تعداد قربانیان روزانه و مبتلایان نسبت به گذشته چندان هم کم نیست؛ با این مفهوم که هنوز هم روزانه ۱۲ تا ۱۳ هزار موارد مثبت جدید شناسایی می‌شوند و این اتفاقی نیست که در سایه تشدید واکسیناسیون یا دسترسی مناسب به واکسن فراموش شود. مسعود یونسیان، اپیدمیولوژیست هم معتقد است نمی‌توان در رابطه با بازگشایی مدارس به‌طور دقیق اظهار نظر کرد. به‌باور او این نکته مستلزم نتایج پیمایش‌هایی است که در طی این دوره از گردش ویروس در اختیارمان قرار خواهد گرفت. به گفته او نتایج این پیمایش‌هاست که تا حدودی مشخص می‌کند می‌توانیم تصمیم به بازگشایی مدارس بگیریم یا خیر. او به جام جم می‌گوید: «با توجه به این‌که میزان سرایت و جهش‌های این بیماری بالاست، مردم باید تغییراتی در زندگی خود ایجاد کنند. تصمیم در رابطه با بازگشایی مدارس نباید همراه با تعجیل باشد و این موضوع باید به صورت تدریجی و آن هم با ادامه رعایت پروتکل‌های بهداشتی صورت بگیرد.»

رعایت فاصله اجتماعی؟ امکان‌پذیر نیست

مسوولان آموزش و پرورش می‌گویند روند بازگشایی مدارس به صورت تدریجی است و در کنار آن هم از آمار قابل توجه واکسیناسیون دانش‌آموزان و معلمان سخن به میان می‌آورند. کارشناسان حوزه سلامت هم اصرار دارند که بازگشایی‌ها باید پله‌پله صورت بگیرد و البته از لزوم رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مدارس حرف زده‌اند. سوال اما اینجاست که چقدر مدارس ایران از زیرساخت‌های لازم برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی برخوردار است، یا چقدر می‌توانیم امید داشته باشیم دانش‌آموزان در محیط مدرسه این پروتکل‌ها را رعایت کنند؟ از ابراهیم سحرخیز، معاون پیشین آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش می‌پرسیم چقدر شاخص‌های عنوان شده از سوی وزارتخانه آموزش و پرورش در بازگشایی مدارس قابلیت اجرایی دارد. سخنگوی این وزارتخانه به‌صراحت اعلام کرده یکی از دو شاخص مهم در سیاست بازگشایی مدارس «رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی» است. رعایت این فاصله با توجه به تراکم کلاس‌ها در ایران چقدر امکان تحقق دارد؟ او معتقد است فارغ از فرگیری کرونا، تراکم دانش‌آموزان در ایران نیست به استانداردهای معمول بسیار است. او می‌گوید این موضوع فارغ از تهدید سلامت دانش‌آموزان به افت محسوس کیفیت آموزش انجامیده است. سحرخیز در گفت وگو با جام جم می‌افزاید: «به مدد برگزاری کلاس‌های دو تا سه نفره در مناطق روستایی و عشایری، این تراکم در بین دانش‌آموزان ابتدایی به چشم نمی‌آید. اما وقتی آنها را از آمارهای موجود کم کنیم، متوجه تراکم بالای دانش‌آموزان ابتدایی در شهرهای بزرگ و حاشیه شهرها می‌شویم. نکته‌ای که تناقض آشکاری با رعایت فاصله اجتماعی آنها دارد.»

او به آمارهای رسمی منتشرشده استناد می‌کند و می‌گوید: «براساس سالنامه آماری آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ میانگین دانش‌آموزان در کلاس درس دایر در مقطع ابتدایی ۳۳/۵ نفر برآورد شد. اما وقتی ترکیب مدارس شهری و روستایی و جمعیت دانش‌آموز معیار قرار داده شود، متوجه می‌شویم ۶۰ درصد دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در کلاس‌های شلوغ و با تراکم بالای ۲۶ نفر درس می‌خوانند.» این موضوعی است که آن را حتی در گفته‌های مسوولان کنونی آموزش و پرورش هم می‌توان دید؛ رضوان حکیم‌زاده، معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش سال گذشته اعلام کرد: «جمعیت دانش‌آموزان در ۴۵ درصد کلاس‌های درس دوره ابتدایی بالای ۲۶ نفر است، به این مفهوم که ۶۰ درصد جمعیت دانش‌آموزان دبستانی در کلاس‌های شلوغ درس می‌خوانند.» این موضوع محدود به دانش‌آموزان مقطع دبستان نیست و همین دیروز سرپرست اداره آموزش و پرورش تهران تراکم دانش‌آموزی در استان تهران را ۳۶ نفر اعلام کرد، در حالی که این میانگین در کشور ۲۴ نفر است. ابراهیم سحرخیز معتقد است رعایت فاصله اجتماعی در مدارس که از سوی وزارت آموزش و پرورش دلیلی بر بازگشایی‌ها اعلام شده، امکان تحقق ندارد. او عنوان می‌کند: «در مدارس شهرهای بزرگ و پُرتراکم، رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی مثل حفظ فاصله فیزیکی و... اصلا امکان‌پذیر نیست، ضمن این‌که سیستم آب آشامیدنی و سرویس بهداشتی بعضی از مدارس هم مشکل دارد. حتی زوج و فرد کردن آموزش دانش‌آموزان هم دردرس دارد، چون چنین کاری مستلزم داشتن معلمان بیشتر و ساماندهی آنهاست. این درحالی است که در شرایط فعلی هم ۳۰ هزار معلم کم داریم.»

افزایش ترس از مدرسه و ترك تحصیل

کلاس‌ها شلوغ است و زیرساخت‌های لازم برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی در تمام ۱۰۷ هزار مدرسه در ایران وجود ندارد. این هفته قرار است سرپرست وزارت آموزش و پرورش برای ارائه گزارشی از نحوه بازگشایی مدارس در کمیسیون بهداشت و درمان مجلس حضور یابد. برخی نمایندگان اصرار به بازگشایی مدارس دارند، دلایل آنها هم قابل توجه است؛ مهدی اسماعیلی، عضو کمیسیون آموزش مجلس می‌گوید: «سال تحصیلی گذشته ۳/۵ میلیون دانش‌آموز به ابزار آموزش مجازی دسترسی نداشتند که نیازمند تأمین تجهیزات هستند و وزارت آموزش و پرورش به تنهایی توان این کار را ندارد.» او گفته گروهی از این دانش‌آموزان از تحصیل بازمانده‌اند و به دلیل ملاحظات خانوادگی و اقتصادی، وارد بازار کار شده‌اند.

احمد حسین فلاحی، عضو دیگر کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس هم می‌گوید: «ادامه تعطیلی مدارس به‌ویژه در مناطق محروم و حاشیه شهرها، منجر به آن می‌شود که دانش‌آموزان بیشتری وارد بازار کار شوند و حتی با بازگشایی مدارس هم دیگر به مدارس مراجعه نکنند. آن وقت باید نهضت سوادآموزی برای کودکان و نوجوانان ایجاد کنیم!» فیروز رضایی، کارشناس تعلیم و تربیت و عضو کانون تربیت اسلامی هم در این باره به فارس می‌گوید: «در اثر کرونا حدود ۳۰ درصد دانش‌آموزان از خدمات تعلیم و تربیت محروم شدند، ۳۰ درصد دیگر از خدمات نصف و نیمه برخوردار شدند و ۴۰ درصد دیگر از آموزش بدون پرورش برخوردار شدند.» او با ارائه این آمارها چنین استدلال کرده که در رابطه با فراگیری کرونا، ما ساداه‌ترین راه یعنی تعطیلی فله‌ای مدارس را انتخاب کرده‌ایم! این موضوع برای مسوولان تصمیم‌گیر وزارت آموزش و پرورش هم آشکار است. فرهاد کریمی، رئیس پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش معتقد است به دلیل تعطیلی مدارس حالا «ترس از مدرسه و فرار از یادگیری در دانش‌آموزان به يك معضل جدی تبدیل شده است.» او معتقد است پیامدهای منفی این اتفاق در بلندمدت، بیشتر به چشم خواهد آمد. او همچنین از نتایج پژوهشی گفته که نشان می‌دهد حتی باکیفیت‌ترین آموزش‌های مجازی به‌رخط، حداکثر ۵۰ درصد می‌تواند به تحقق اهداف آموزش و یادگیری کمک کند. کریمی با بیان این‌که مدارس اکثر کشورها در دوران کرونا تاکنون باز یا نیمه‌باز بوده و تعاملات و رفت‌وآمد با معلم به‌طور حضوری و فیزیکی ادامه داشته است، می‌گوید: «ما و چند کشور دیگر در رده‌های آخر کشورهای هسستیم که مدارس را باز نگه داشتند و باید بدانیم تعطیلی مدارس منجر به فجایعی می‌شود که نیاز به بررسی دارد.»